

“СОЛОМОН ИНВЕСТМЕНТС ББСБ” ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2026 оны 03 сарын 23-дгийн 26/19 тоот тогтоолын Хавсралт № 1

SOLOMON INVESTMENTS

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН БОДЛОГО

Баримт бичгийн төрөл/ Type:	Эрсдэлийн удирдлагын бодлого
Хамрах хүрээ/ Area:	“СОЛОМОН ИНВЕСТМЕНТС ББСБ” ХХК-ийн ажилтнуудад
Нууцын зэрэглэл/ Confidentiality:	Дотоодод нээлттэй
Баримт бичгийн дугаар/Number:	m/26/33
Боловсруулсан/ Prepared by:	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
Баталсан/ Approved by:	“СОЛОМОН ИНВЕСТМЕНТС ББСБ” ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл
Хуудасны тоо/ Page number:	1 хуудас
Хянан нийцүүлэх давтамж:	Жилд 1 удаа
Батлагдсан огноо/ Effective date:	2026 оны 03 сарын 23

АГУУЛГА

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН БОДЛОГО

Гарчиг	
Нэг. Нийтлэг үндэслэл.....	4
Хоёр. Эрсдэлийн удирдлага, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	4
Гурав. Эрсдэлийн удирдлагын үнэлгээ, хэрэгжүүлэх үе шат	4
Дөрөв. Эрсдэлийг мэдэгдэх.....	6
Зургаа. Эрсдэлийн сан	6

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Эрсдэлийн удирдлагын бодлого нь банк бус санхүүгийн байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлэх, хэрэгжүүлэх, үйл ажиллагааны эрсдэлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх зорилгоор үр дүнтэй арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх болон түүнд холбогдох бусад харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Энэхүү бодлогод тусгаагүй харилцааг Монгол Улсын хууль тогтоомж, Санхүүгийн зохицуулах хороо /цаашид энэхүү журамд “Хороо” гэх/-оос баталсан журам, болон бусад эрх зүйн актаар зохицуулна.

1.3. Энэхүү бодлогод хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно. Үүнд:

1.3.1. “Эрсдэл” гэж банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаанд төлөвлөгдсөн учирч болзошгүй аливаа сөрөг үр дагаврыг;

1.3.2. “Эрсдэлд дүн шинжилгээ хийх” гэж таньж тогтоосон эрсдэл тохиолдох давтамж, түүний сөрөг болон эерэг үр дагаврын хэмжээг тодорхойлох зорилгоор байгаа мэдээллийг системчилж ашиглахыг;

1.3.3. “Эрсдэлт бүлэг” гэж банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны голлох элементүүд болох шийдвэр гаргалт, хэрэгжилт, хяналт гэх мэт үндсэн үйл ажиллагааны багцуудыг;

1.3.4. “Эрсдэл тооцох” гэж эрсдэлийн түвшинг урьдчилан баталсан стандарт, эрсдэлийг онилсон түвшин, эсхүл бусад шалгууртай харьцуулж дүгнэх замаар эрсдэлийн удирдлагын тэргүүлэх чиглэлийг системчилж тодорхойлохыг;

1.3.5. “Эрсдэлийн түүх” гэж цуглуулсан, дүн шинжилгээ хийсэн, ангилсан, мэдээлэлд үндэслэн урьдчилан тодорхойлсон эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтийн цогцыг тус тус ойлгоно.

Хоёр. Эрсдэлийн удирдлага, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа

2.1. ХЭХ эсхүл Төлөөлөн удирдах зөвлөл /ТУЗ байгуулагдсан тохиолдолд/ байгууллагын үйл ажиллагааны бүхий л эрсдэл, санхүү ба хуулийн хэрэгжилт болон бусад эрсдэлийн удирдлагаар хангах нэгдсэн үйл ажиллагааг хариуцна. Гүйцэтгэх удирдлага эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөрийг боловсруулан хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.

2.2. ББСБ нь COSO /The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission/-ийн гаргасан Байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын загвар (Enterprise Risk Management “ERM”)-ыг ашиглан, эрсдэлийг тодорхойлж, үнэлгээ хийнэ.

Гурав. Эрсдэлийн удирдлагын үнэлгээ, хэрэгжүүлэх үе шат

3.1. *Эрсдэлийг тодорхойлох*: Тулгарч буй хүндрэлийг шийдвэрлэх болон бизнесийн цар хүрээг нэмэгдүүлэх, гуравдагч талын харилцаа, гадаад зах зээлээс хамаарсан, эсхүл зохицуулалтын орчинд гарсан өөрчлөлт зэргүүдээс үүсэх магадлалтай эрсдэлийг байгууллагын бүхий л түвшинд дараах хүчин зүйлсийг харгалзан тодорхойлно. Үүнд:

- эрсдэлийн шинж чанар /nature of the risk/ - хаана, хэзээ, ямар үйл явдал;
- эрсдэлийн эх үүсвэр /source of the risk/ - ямар хүчин зүйлс, хүн, үйл ажиллагаа;
- эрсдэлийн шалтгаан /cause of the risk/ - шууд болон шууд бус шалтгаан;
- эрсдэлийн нөлөө /effect of the risk/ - үүсэх үр дагавар, хамгийн сөрөг нөлөө.

3.1.1. Эрсдэлийг тодорхойлохдоо байгууллагад өмнө нь аливаа торгууль, шийтгэл ногдож байсан эсэх, үйл ажиллагааны Тусгай зөвшөөрөлтэй этгээдийн комплайнсын хөтөлбөр боловсруулах гарын авлага эрсдэлийн болон дотоод аудитын тайлан, харилцагчдын өргөдөл гомдол, хэвлэлийн мэдээ, зохицуулагч байгууллагын үйл ажиллагаа зэрэг түүхэн датаг ашиглана.

3.2. **Эрсдэлийг үнэлэх:** Эрсдэлийн нөлөөллийн хүчин зүйлсийг ач холбогдлын түвшингээр нь ангилж, хэмжих ба эрсдэлийг хэмжихэд ашиглаж буй арга зөв эсэхийг тогтмол шалгана.

3.2.1. Эрсдэлийг гүйлгээ бүрээр, багцын хүрээнд, байгууллагын хэмжээнд үнэлэх бөгөөд эрсдэлтэй харилцагч, гүйлгээний хэмжээний өсөлт зэрэгт тусгайлан анхаарал хандуулан ажиллана.

3.2.2. Эрсдэлийг чанарын болон тоон хэрэгслүүдийг ашиглан хэмжинэ.

3.2.3.1. Чанарын хэрэгсэл /Qualitative tools/ нь бизнесийн үйл ажиллагаа болон аливаа эрсдэл тулгарах шалтгааныг дүрслэн харуулсан эрсдэлийн зураглал /risk map/-ыг Хавсралт№1-д эрсдэл тохиолдох магадлал /likelihood/ болон нөлөөллийн цар хүрээ /impact scale/ Хавсралт№2-ын ашиглана.

3.2.3.2. Тоон хэрэгсэл /quantitative tools/-ийг нь элбэг олдцотой, цуглуулах болон босго тогтооход хялбар зэрэг шинж чанартай үзүүлэлтэд суурилна. Жишээлбэл:

- хууль тогтоомж, дүрэм, журам зөрсөн тохиолдол;
- мөнгө угаах талаар сэжигтэй гүйлгээний тайлан, шинжилгээ;
- шинээр зохицуулалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд гарах зардал;
- харилцагчдаас зохицуулагч байгууллагад гаргасан өргөдөл, гомдол;
- харилцагчдаас ирсэн санал, гомдол;
- зохицуулагч байгууллагаас ногдуулсан шийтгэл, торгуулийн хэмжээ;
- хяналт, шалгалт хийгдсэн тоо;
- ёс зүйтэй холбоотойгоор ажилчдаас авсан судалгааны дүгнэлт;
- хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр дүрэм, журам зөрчсөн өөрийн гүйлгээ;
- залруулах арга хэмжээг цаг алдаж авсан тохиолдлын тоо зэрэг.

3.3. **Эрсдэлийг удирдах:** Байгууллага эрсдэлийн хэмжээг бууруулах, гарах сөрөг үр дагаврыг багасгах зорилгоор хүлээн зөвшөөрөхүйц бага түвшинд барих эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлнэ.

3.4. Эрсдэлийг удирдах, бууруулахад дотоод дүрэм, журмын хүрээнд ажилтнуудыг сургах, чиг үүргийн давхардлыг арилгах, гүйлгээг баримтжуулах ба хөдөлмөрийн аюулгүй байдал алдагдах, байгалийн гамшигт үзэгдэл тохиох, хулгай, терроризм зэрэг байгууллагад ноцтой хохирол үзүүлж болзошгүй зүйлсээс техник хэрэгсэл, програм хангамж, тоног төхөөрөмжийг хамгаалах зэрэг аргуудыг ашиглана.

3.5. Эрсдэлийн үнэлгээний үр дүнд эрсдэлд үзүүлэх хариу арга хэмжээг тодорхойлох ба хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

3.6. Эрсдэлийг удирдах харилцан адилгүй чиг үүрэгтэй, өөр түвшин бүхий загвартай байна. Үүнд:

3.6.1. Оффис буюу харилцагчдад үйлчилгээ үзүүлдэг ажилтнуудад дараах дотоод хяналтыг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- эрсдэлийг илрүүлнэ, үнэлнэ, бууруулна, хянана, мөн мэдээлнэ;
- эрсдэлийг шууд удирдаж, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

3.6.2. Дотоод хяналт шалгалт, аюулгүй байдлын хамгаалалтад комплайнсын дараах үйл ажиллагаа, чиг үүрэг багтана. Үүнд:

- эрсдэлийн хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлнэ;
- байгууллагын бодлогын баримт бичиг, дүрэм, журам боловсруулна;
- тулгарч буй асуудлыг тодорхойлон үнэлгээ хийх, зөвлөмж өгөх, цаашид авах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх замаар эрсдэлийг удирдана;
- стратеги болон эрсдэлтэй холбоотой дээрээс доошоо чиглэлд санал гаргана.

3.6.3. Байгууллагын хараат бус дотоод аудит дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

Үүнд:

- олон улсын стандартын дагуу аудит хийнэ;
- байгууллагын удирдлагад үр дүнтэй механизмаар мэдээлнэ.

3.7. Гүйцэтгэх захирал эрсдэлийн удирдлагын бодлогын хүрээнд эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжүүлэх зорилгоор байгууллагын эрсдэлийг тодорхойлон үнэлж, удирдах үйл ажиллагааг явуулна.

Дөрөв. Эрсдэлийг мэдэгдэх

4.1. Төлбөрийн үйлчилгээтэй холбоотой ажил эрхэлж буй ажилтан нь аюул эрсдэлийг тодорхойлсон даруйдаа холбогдох албан тушаалтанд нэн даруй мэдэгдэнэ.

4.2. Учирч болзошгүй эрсдэлийг тооцоолох зорилгоор эрсдэлийн үнэлгээ хийдэг мэргэжлийн байгууллагаар эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэж болно.

Зургаа. Эрсдэлийн сан

6.1. Санхүүгийн үйлчилгээнээс системд учирч болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зорилгоор ББСБ нь эрсдэлийн санг байгуулна.

6.2. ББСБ нь эрсдэлээс хамгаалах сангийн эх үүсвэр нь компанийн санхүүгийн тайлангийн тайлант үеийн цэвэр ашгаас хуваарилагдсан байна.

6.3. Энэхүү журмыг зөрчсөн албан тушаалтанд холбогдох хууль тогтоомж, журмын дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

---o0o---